

Deel van de grootste oeverzwaluwkolonie in 2010, waar de vogels goede bescherming genieten van de beheerder. Afgraving Teunesen, Milsbeek, 29 mei 2010. Foto: Fred Hustings.

Uiteraard is er veel goed nieuws te vertellen. Verdeeld over Nederland vielen diverse kolonies op waar de aantallen de lucht in schoten, met name aan de noordzijde van de Westplaat ZH (van 6 paren in 2009 naar 180 in 2010), bij Oterdum-Delfzyl Gr (van 35 in 2009 naar 269 in 2010) en aan de Dasseplas bij Moerstraten NB (van 84 naar 390). In Friesland vernegenvoudigde de kolonie bij het Opeinderkanaal bij Drachten naar 560 broedparen. De grootste kolonie van het land was die in afgraving Teunesen bij Milsbeek Lb. De 380 paren van 2009 kregen er 205 buren bij.

Tabel 1 illustreert de jaarlijkse veranderingen in een aantal grote kolonies.

2011, een bijzonder droog voorjaar. En de zomer?

Broedseizoen 2011 belooft spannend te worden. Vanaf maart tot het moment van schrijven, half mei, heerst een uitzonderlijke droogte die sterk doet denken aan het droge warme voorjaar van 2007. Mochten de meteorologen met hun verwachtingen goed zitten, dan belooft het tot half juli droog en warm te blijven. De vraag is dan uiteraard wat dit betekent voor vogels zoals de Huis- en Oeverzwaluw. De nestkommen van Huiszwaluwen kunnen uitdrogen en barsten in uitzonderlijk droog en warm weer. Oeverzwaluwen broeden in uitgegraven nestgangen in zandhopen en gronddepots. Deze kunnen door de droogte instorten. Bovendien kan het voedselaanbod (o.a. muggen) sterk verminderen door de droogte. Het blijft dus van groot belang dat de kolonies van beide soorten goed gevolgd worden. We horen graag van uw bevindingen en hopen ook dat u uw telgegevens van 2011 weer aan ons doorgeeft!

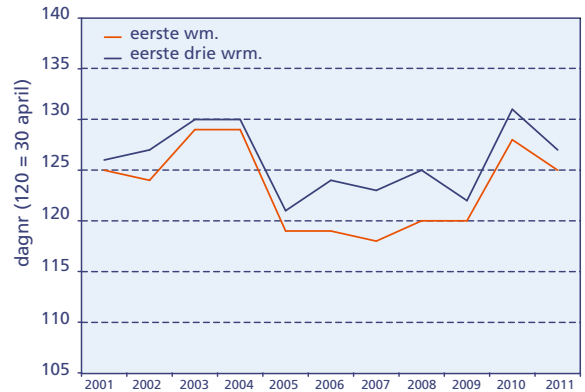
Joost van Bruggen

Kwartelkoningseizoen 2011 van start

De omstandigheden voor het kwartelkoningseizoen 2011 lijken niet optimaal door de aanhoudende droogte. Niettemin werden eind mei al duidelijk meer vogels gehoord (22) dan in 2010 ten tijde van de eerste landelijke telling begin juni (14). Ook de aankomst van de eerste vogels viel precies binnen het beeld zoals dat in de afgelopen jaren werd vastgesteld (figuur 1). Opvallend is dat de waarnemingen in mei 2011 erg verspreid uit het land komen, zelfs uit provincies als Zuid-Holland (4) en Noord-Brabant (2), terwijl in de bekende bolwerken langs de IJssel en in Oost-Groningen nog weinig waarnemingen werden gedaan. Wel werden opnieuw de nodige waarnemingen (4) in de Drentse beekdalen gedaan. Drenthe behoort zelfs in een daljaar als 2010 inmiddels tot één van de beste kwartelkoningregio's in het land (figuur 1), daartoe geholpen door goed beheer van de terreinbeheerders ter plaatse. Net als in voorgaande jaren zal bij zoveel mogelijk roepende vogels uitstel van maaaien worden bedongen om de vogels een kans te geven succesvol te broeden. Speciaal om sterfte tijdens werkzaamheden te voorkomen is in samenwerking met Vogelbescherming Nederland een flyer uitgegeven waarin kuikenvriendelijke maaitechnieken worden gepresenteerd. Deze flyer en andere informatie is in te zien op www.kwartelkoning.nl. Via een link op die pagina kunnen ook waarnemingen worden gemeld, bij voorkeur met een zo precies mogelijke locatiebepaling zodat de beschermingsmaatregelen op de juiste plek kunnen worden uitgevoerd. De landelijke tellingen vinden in 2011 plaats op 3-4 juni en 24-25 juni.

Aanvullende waarnemingen van buiten beide tellingen zijn zeer welkom en belangrijk voor de goede bescherming van deze bijzondere nachtbraker. Op <http://www.sovon.nl/default.asp?id=301> is de regelmatig verschijnende digitale nieuwsbrief te vinden.

Jan Schoppers & Kees Koffijberg
(kwartelkoning@sovon.nl)

Figuur 1. Aankomstdata van Kwartelkoningen (roepende mannetjes) in Nederland sinds 2001, zowel voor de eerste waarneming als het gemiddelde van de eerste drie waarnemingen.

Figuur 2. Verspreiding van Kwartelkoningen in Nederland in 2010 (58 territoria).